

ЦИТОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ВАГІНАЛЬНОГО МАЗКА СОБАК В РІЗНІ ПЕРІОДИ СТАТЕВОГО ЦИКЛУ

Желавський М.М., Боднар О.О., Смоляк Д.В.

Подільський державний аграрно-технічний університет, вул. Шевченка, 13, м. Кам'янець-Подільський, 32300, doctorvetm@ukr.net

Вагінальна цитологія у ветеринарній практиці застосовується для визначення (уточнення) стадії статевого циклу, а також є важливим підходом у діагностування запальних процесів, інфекцій та онкологічних захворювань статевих органів. Тому для дослідника важливо знати не тільки популяційний склад клітин, але й функціональний стан фагоцитарних клітин, які формують першу лінію природнього захисту слизової оболонки та забезпечують підтримання імунного гомеостазу. В стадію проєструсу на тлі зростання концентрації естрадіолу, відбувається ділення клітин базального шару. У мазках виявляють підвищений вміст еритроцитів (до середини проєструсу). Пік утворення ороговілих клітин відбувається разом на тлі підвищення рівня кількості прогестерону. Наприкінці еструсу у виділеннях з'являються ядерні епітеліальні клітини та збільшується кількість лейкоцитів. Під впливом естрогенів відбувається проліферація епітеліальних і ексфоляції клітин. Формуються дрібні проміжні епітеліоцити – клітини більші за розміром більші парабазальних, які мають округлі контури і велике ядро; великі проміжні клітини – полігональні з неушкодженим ядром; та поверхневі без'ядерні епітеліоцити – клітини, що мають пікнотичні ядерні включення. У мікропрепаратах вагінальних виділень дослідних сук (n=12) на початку метеструсу в основному переважали дрібні проміжні епітеліальні клітини. Серед інших цитологічних утворень: парабазальні епітеліоцити клітин та нейтрофілів. Цитологічна реактивність мікрофагів в НСТ-тесті при цьому проявлялась в межах (9-14 %). Встановлено, що зростання протимікробного

потенціалу фагоцитарних клітин є одним із прогностичних критеріїв розвитку запалення в статевих органах.